

4829

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 7

БЕОГРАД - ЈУЛА 1933

ГОДИНА I

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Уредник

ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Четири шечај домаћичке школе Краљева Фонда у Каменици.

Штампарнија „Скерлић“ — М. К. Цветановића Краљице Наталије 12 — Телефон бр. 20-732

САДРЖАЈ:

Песма Б. Радичевића — Пијанчева жена — Свршене ученице дом. школе на мору — Штедња — Зашто дете плаче — Домаћи лекови — Наша кухиња — Наша писма
Народне шаре — Буквар.

Годишња претплата 24 динара, за пола године 12 дин. поједини број 2 дин. Претплату слати поштанским чеком бр. 56.440 или упутницом уредништву СЕЉАНКЕ Београд, Балканска 9 III спрат.

Моле се они претплатници, који су се претплатили на пола године, да обнове претплату, иначе неће му се више листи слаћи.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Издави почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Балканска улица број 9.

Телефон број 22-703. — Поштански чек 56.440

Бранко Радичевић

унце јарко зашло већ одавна,
От'иш'о данак, дошла нојца тавна,
Моме платно давно покупиле,
Па с'одавде мене изгубиле,
Све ми мило нојца расплашила,
Што не могла, у таму завила,
Нигде трага од дана бијела
Црна нојца са свим преотела;
Ал' опета чини се медена,
Као бела да зорица зори,
Птице поју, горе стоји јека,
А крај мене поточић жубори;
Ја се шетам, дружина са мноме,
Ми идемо Стражилову томе,
Под ногама она росна трава,
А са стране брда мирисава,
А овде се поток нашалио,
Па нам пута, младим препречио;
Преко њега скачемо лагано,
И ево нас на другојзи страни
А одавде све још убавије.
Како само долина се вије
Како гора подигла се густа,
А по гори све та липа пуста;
А уз мирис ветрићи уздишу,
А уз ветрић ко си покликују.

Пијанчева жена

Ево, овај нож сам му зарила у груди. Још је врућа крв на њему. Прекипило ми је, обневидела сам и ја сам једним дивљим ударцем ножа за свагда свршила са њим. Ено га ледена у другој соби на тлу, у локви своје зле крви.

Зашто сам то дивљаштво урадила? Исповедићу вам се. Пре свега изјављујем вам да се ни мало не кајем што сам то страшно дело учинила. Жалим само себе, своју младост и убијену срећу и жалим она два анђелка, која сам са овим нечовеком родила.

Кад вам испричам свој мученички живот биће вам све јасније.

Био је млад, леп, весео, али лак на новцу, велик пријатељ чаше, за сваком се сукњом окретао, и у женском лову је био, признајем, сретне руке. И мене је, на моју несрећу, уловио у своје вигове. Срела сам се с њим и он ме је омађијао. Као да сам ослевила, превидела сам све његове мане. Била сам јединица богате куће. Моји мудри родитељи ни да чују за њега, али ја сам се узјогунила па или за њега или ни за кога. Отац ми је, у очајању, рекао: „рађе ћу те и мртву видети, него да будеш његова“. И мати ми је била противна и ако није била тако немилосрдна. Ја, јогуница, кад нисам успела лепим, ја сам једног дана просто умакла са њим. Понела сам само нешто рубља и одела и свој девојачки накит. Склонили смо се у неку малу варошицу. Он је добио неко местанце, које је набрзо због свог одвратног живота изгубио. Ја сам, у тешкој невољи, научила шити и радила сам за друге. Он се ни једнога дана није могао да одрекне крчме и рђава друштва. Кућевни живот му је врло брзо досадио. И ако сам га волела, угађала му и родила му двоје дивне деце, он је ипак сасвим занемарио и мене и њих. Све је јаче настављао свој стари лакомислено, пијаначки, коцкарски и блудни живот.

Долазили су ми многи гласници и говорили о неверству свога мужа, због којег сам презрела и богатство и угодан живот само да у његовој верној љубави најем накнаде за сву тежину свога живота. Једни су ми гласници долазили у кућу из сажаљења, други из радозналости, а многи и многи из чисте пакости, да уживају у мојим мукама. Оставила сам на миру и захвалила сам им се, јер, напослетку, они су ми сви јављали сушта и страшну истину. Јављали су ми очевидно неверство мога несретника. Није ме се тицало шта су они при том мислили и осећали. Мене су ти гласови тако поразили да сам се осећала најнесретнијим и најпониженијим створом овога света. Душа ми се од јаких болова ускомешала и узбуркала, болови су ми кидали сваки живац, притисло ме је тешко очајање и небројено пута сам помишљала на самоубиство и на смрт.

Тих дана мучила сам се страховито. Покушавала сам на све начине да га одвратим од чаше, коцке и блуда. Чинила сам се, испрва, невешта као да ништа не знам. Надала сам се да је то тренутка грозница или тренутно лудило које ће га оставити, и кад се отрезни, вратиће се опет к мени, која сам га волела искреном љубављу.

Моје ћутање изгледа да га је још јаче храбрило да што више банчи и да продужи свој живот са женама, које нису биле достојне ни да ми блато са обуће скину.

После сам искочило из своје хладноће и мирноће. Једног дана сам му плуснула све што сам знала. Била сам очајна, љута, јер ме је његов развратни, пијанички, коцкарски и блудни живот страховито пекао. Он је све порицао, узео нагло шешир и неколико дана није се ни враћао кући.

Кад сам видела да не иде тако, ја сам склапала руке, падала на колена пред њега и, у сузама, га молила да се остави пијанчења и блудна живота и да се врати мени и својој невиној дечици. Он је слушао мој плач и запомагање, гледао моје сузе и ломљаву прстију, само се подругљиво смејао мојој очајној души. „Ти си права луда. Ти мислиш да сам се ја зато оженио да се окујем и одрекнем од свега што ми прија и весели. Ја нећу да упропасти своју младост ником за љубав. Ако хоћеш да ми угодиш, дај ми новаца да живим како сам свикао. Нећеш ли, онда збогом. Збогом за навек. Иди својој мајци, ја хоћу да живим по вољи док ме год траје. Звао сам те да идеш са мном. Нећеш. Не допада ти се моје друштво. То су велиш, све сами пробисвети и вуцибатине. Добро, не мораш долазити у наше друштво, да се твоја анђеоска доброта не поквари али, ми новаца и мој накит мораш дати, јер ће бити триста чуда од тебе.“

Кад сам дознала да му блудна болест почиње разједати срж у костима и тровати крв, ја сам га потпуно презрела и бегала сам од њега као од живе ватре. За мене је он би мртав на земљи. Предамном су стајала два пута: или да умакнем из ове проклете куће, или да се са овим одвратним развратником разрачунам. Понос ми није допуштао да закуцам на вратима својих родитеља и да им признам своју огромну погрешку. Зато сам остала под овим кровом, да трпим даље своју тешку судбину.

Мој несретник ме је и даље, са особитим задовољством, кињио, мучио и врећао и за срце уједао. Кад је хтео да ми нарочито јаке болове начини, он ме је мучио својом љубомором. Ја сам га, истина, презрела, због његова срамна живота, али ми није ни помисао долазила да будем неверна и да му вратим зуб за зуб и око за око, и ако сам на то имала пуно право. Ја сам подносила све те неправде и тешке клевете и давала сам му накит за накитом да ме остави на миру. Он је проћердао моје наките са својим милосницама. И он је и даље изостајао ноћу. Кући је долазио пијан. Кад би се

отрезнио, грабио би, без речи, моје ствари или би претурао
моје ормане и из њих вадио последњу моју црквицу, коју
сам зарађивала, капајући над тешким послом. Све ми је било
све једно, јер ми се душа одвише напатила и одвише заморила.

— Наставиће се —

Несретник

У младо доба каткад му се дало,
Да гуцне дете „ракијице“ мало;
А што из пића вреба демон зао,
Још онда га је закапарисао.

У школу не хте, другом стазом крену;
Бег'о је цркву и поуку њену;
Он слуша речи злосретника слепи':
„Пиј, чедо моје, ракија те крепи!“

То слуша радо, — ракија га греје,
А из ње демон злорадо се смеје.
У младој души већ се зраке гасе,
А нигде нико нема да га спасе.

Развратна друштва, те паклене сенке,
Сватови, славе, даће, теревенке, —
К'о луда мува око свеће лети, —
Каткад се тргне, хтео би с' отети.

Да л' ће га спасти она љуба млада?
Да л' ће рад' деце латити се рада?
Ох, он би хтео, — и можда би мога',
Да нема тога пића пакленог.

Ал' данас мало, сутра мало више, —
А свет га бољи из свог кола брише, —
Ха, сад ће пити свету пркосећи!
А демон шапће: нећеш ми утећи!

Сад глени слику која срце пара:
С његова лица неста божја дара,
Понижен човек ниже свака скота,
Изгубљен понос, згажена срамота,
На челу нема те ведрине лепе,
Згрчени прсти дрхћу му и стрепе,
Језик му везан, глас му само јеца —
А колено му од немоћи клеца,
Бездушна глупост са лица му млада,
А мутна страва уместо погледа;

Жена га зове: „Оди, бога ради!
Сви ћемо твоји скапати од глади,
— Мол’те га, децо, нека дома греде!“
А деца не сме’ ни да га погледе.

Све је залуду, ништа не помаже;
Он језик сили, нешто да искаже, —
Сад ће изрећи — слушајте, слушајте!
— А шта је рекао? — „Ракије ми дајте!“

Згроз’те се људи, над овом срамотом!
А демон грокће и смеје с’ грохотом.
Његова ј’ жртва. — Ох, да ј’ једна, сама, —
Ал’, јао, он их има хиљадава!

Змај Јован Јовановић

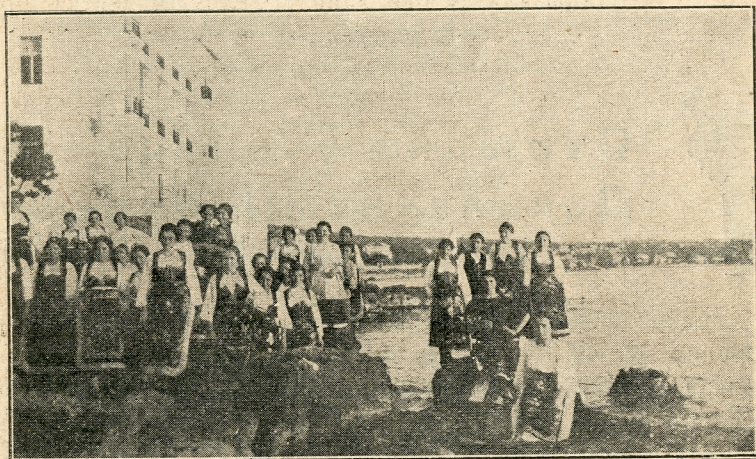

Свршене ученице Домаћичке Школе на приморју

Једног дивног, ведрог јесењег дана Г. Славко Грујић приредио је чај у својој вили, многобројним гостима из Селца, Црквенице и Новога. Пошто је г-ђа Мабел Грујић морала да отпутује у Енглеску, госте је дочекивао сам домаћин, а помагале су му ученице домаћичке школе. Између осталих гостију, на чају су биле и госпође Хартвиг и Миловановић које сада живе стално у Црквеници, затим Г. Начелник из Новога са госпођом, Г. Др. Собољ кога су ученице волеле волеле као брата. Ученице су тако лепо спремиле све што је било потребно, и тако вешто служиле, да су се гости питали, да ли је могуће да су сељанке заиста умеле овако да се снађу. За време чаја Г. Славко Грујић нависо је грамофон да би показао ученицама како се игра нека американска игра. И овде се моје ученице нису много збуниле, и одмах су научиле основне покрете, тако да су могле одмах да играју са гостима. Ја сам почела да играм исту игру са једним господином, али наравно да нисам знала, а ученице су ме весело враћале натраг говорећи, „врати се госпођице, погрешила си“. После ове игре, милина је била видети наше

сељанке када су повеле коло. У оном дивном народном оделу изгледале су као виле. Овај дан остаће као најлепша успомена у животу ових девојака, јер су целога дана биле пажња свих гостију. После два дана Г. Славко Грујић саопштио ми је, да је решио са Г. Др. Собољем, да са ученицама направи излет аутомобилом до Краљевице, где ће им показати лечилиште и бродоградилште. Рано ујутру пошли смо из Селца аутомобилом, што је за ученице било нарочито задовољство. У најбољем расположењу стигли смо у Краљевицу. На обали налазио се пароброд „Карађорђе“. Капетан је позвао ученице да разгледају унутрашњост овог лепог, огромног брода. Ученице нису могле да сакрију своје дивљење, кад су се нашле на угодном луксузном броду. Неко време су

Свршене ученице домаћичке школе на мору

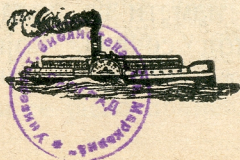
пријатно провеле на броду певајући и играјући наше коло, поред добре закуске коју је ученицама приредио Г. капетан. Са брода смо отишли у бродоградилште, где су ученице са највећом пажњом посматрале како се граде велики бродови. Ученице су разгледале и лечилиште (санаторијум) за туберкулозну децу. Све су се одмах сетиле да су о овој тешкој болести училе у домаћичкој школи на часовима из хигијене. Жалосно стање ове деце које имају туберкулозу у костима, необично их је растужило и утучене и снуждене отишле су из санаторијума. При повратку из Краљевице ученице су се дивиле лепога мора поред кога су пролазиле, не верујући да су оне доживиле ту велику срећу да виде море

и да се купају у њему. Чим су се одмориле од овог лепог излета, Г. Славко Грујић позвао је у Американски дом сву децу основне школе из Селца. На ужини је било око 200 деце. И ове мале госте дочекале су наше сељанке, и припремиле све што је за ужину било потребно. На великом игралишту служиле се оне љубазно и усрдно своје гошће, што је давало дирљиву слику. После ужине повеле су ученице коло, а сва деца су се утркивала, ко ће пре да се ухвати до њих. То је тек био диван и дирљив приказ, и право весеље и за њих, и за нас одрасле, који смо све ово посматрали. И приликом сликања, свако се дете журило да се ухвати до наше сељанке. У најлепшем расположењу растали су се мали гости од својих љубазних домаћица. Необично брзо пролазили су ови дани у Селцу, и већ се приближавао дан повратка за Београд.

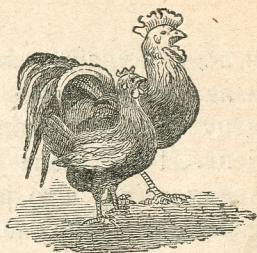
Пред полазак приметила сам, да се моје ученице нешто објашњавају са чичом који чуво дом. На моје наваљивање да ми објасне у чему је ствар, објасниле су ми, да су замолиле чичу да свакој набави по једну флашицу, да понесу мало морске воде својима кући, да се и они увере како је морска вода слана. Разуме се да им стари чувар дома није хтео одбити ову жељу, већ је из Црквенице послао 50 ком. флашица, за које су га сељанке тако искрено молиле. Тих дана море је било необично узнемирено, и све ученице су се забринуле због пута бојећи се да из овако узбурканог мора не наиђе на лађу која аждаја, — како су оне звале ајкуле. Велике муке смо имале, док смо их разувериле. Тако је дошао и дан одласка. Ученице су понеле лаворове гранчице, смокве, маслине, и многе друге ситне стварчице, које ће их потсећати на ове најлепше дане у животу. Тежак је био растанак са љубазним домаћином г. Славком Грујићем. У име свих другарица њега је поздравила Т.... Нешићева; унука поч. Алексе Нешића из В. Села, и захвалила му се на великој доброты и очинском старању, за време њиховог бављења у Селцу. Друга ученица поздравила је Г. Др. Собоља, захваливши му као рођеном брату, који није жалио труда да свакога дана због њих дође из Црквенице у Селце, да их обиђе и види јесу ли све добро и здраве. Она је казала, да оне никад неће заборавити ту доброту коју им је он учинио, не само као лекар, него као рођени брат. Г. Др. Собољ био је необично дирнут овим искреним речима, тако да од узбуђења није могао ни да одговори.

— Наставиће се —

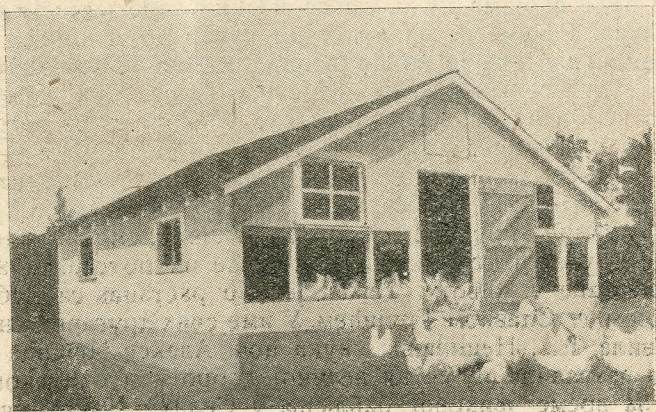
Д. Л.

О хигијени живинарника

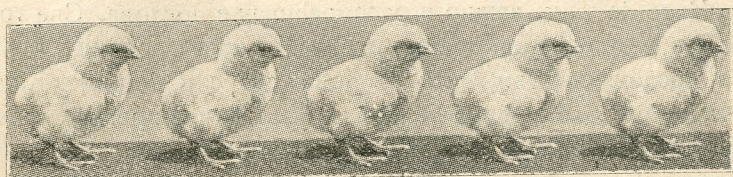

Сваки добар живинарник треба да је довољно простран, подигнут на сувом и оцедном месту, да у њега улази што више светлости и чиста ваздуха, као и да је тако саграђен да се у њему може увек да одржи примеран ред и чистота. То је главно у сваком кокошарнику, јер се тиме може да одржи потребна хигијена, која ће нашој живини дати добро здравље, јер само здрава и одабрана живина може дати очекиване користи. Оно, што се од сваке домаћице тражи то је, да у већ подигнутим живинарнику одржава чистоту и ред.

Чистота у живинарнику огледа се у што чешћем проветравању, чишћењу измета и разних неупотребљивих отпадака, као и у чешћој дезинфекцији саме одаје, судова за храну и појење, гнезда и седала. Нарочито лети, чим дођеш да храниш живину, отвори врата или прозоре да смрад изађе напоље и замени се чистим и свежим ваздухом. Одмах се метлом и лопатом скупљају сви измети са пода или нарочито подешених дасака испод седала, који се остављају на одређено место. Тако исто судови са течном храном

и водом празне се, перу се и поново наливају од-
носно пуне за тај дан. Ако је слама по гнездима раз-
бацана, покупи се и намести како треба. Петнаесто-
дневно, да не кажем недељно, треба вршити потпуно
чишћење или дезинфекцију. Ова се састоји у томе,
што се поред редовног чишћења, тада опере врућом
водом или боље цеђом (нарочито ако се сумња на
заразне болести) под, седало, ко и врата гнезда и сви
дрвени предмети у кокошарнику. Слама из обичних
гнезда вади се напоље и замењује новом, а по њој
поспе мало сумпорног прашка или обичног пепела

(због гамади). Пре но што се опране и изрибане ствари
требају да ставе на своје место, цео кокошарник треба
добро окречити а опрани под и седала кречним мле-
ком попрскати. Кречење је најбоље са свежим уга-
шеним кречом (30 кгр. негашеног креча + 70 л. воде)
коме треба додати соли (1 кгр. + 12 л. вруће воде).
Ако имамо, ово прскање гнезда, седала и пода мо-
жемо извести са раствором креонина, крезина или
карбола са водом, а што ће још више припомоћи да
се евентуалне клице заразних болести униште.

Овако редовно одржавање чистоте наших коко-
шарника припомоћиће, да се уз правилну исхрану пода
бирање живине за приплод и рационално приплођа-
вање исте, — добију што већи приход и користи.

агр. инж. Стојан Петровић

Штедња

Чим се пређе кућни праг, а већ и у самом дворишту
може се видети, да ли је кућа напредна и штедљива или
није. Кућа је огледало домаћице, у коме се распознају све
њене добре особине као што су вредноћа и љубав за штедњу,
ред и чистоћу, — али се јасно примећују и мане, ако их има.

Уредна домаћица оставља сваку ствар на своје одређено место и распоређује послове, како је најзгодније. То је већ једна врста штедње, и то штедње времена, које је за паметне људе увек драгоценост. Кад се свака ствар оставља на одређено, стално место, онда нема тражења и претурања, кад нешто затреба у кући одмах се све нађе и може се прећи на друге послове. Домаћица која тако ради, свршиће све послове на време и увек ће јој кућа бити уредна. Ваља истакнути још и то, да се много мање разбије посуђа, чаша и осталих кухињских ствари у оној кући, где влада ред, где се свака ствар одмах после употребе уређују, чисти и оставља на одређено место. То је знатна уштеда.

Исто је тако важно и распоређивање послова. Све треба свршити у одређено време и кад је најпотребније, а увек ваља мислити на оно, што ће доћи сутра и доцније. Кад се редовни послови сврше, онда се узима на преглед одећа, рубље чарапе и остале ствари (вреће, поњаве, застирачи итд.) па што је за крпљење, купи се и доводи у ред. Где је велика задруга у кући и много деце, овај рад домаћице врло је важан, јер где се чувају старе ствари, не мора се трошити новац често за куповање нових. Исто тако ако ти се и која ствар поквари, оправи је одмах, док није пропала сасвим. Радиши Бог помаже.

Лакше је чувати овце него новце.

САВЕТИ И ПОУКЕ МАЈКАМА

Зашто дете плаче

Многе наше матере о том не мисле. Чим детенце заплаче, мати му одмах тура сису у уста, или, ако се не доји, онда му даје цуцлу или комад у шаку да ућути. Не води она рачуна о том када је дете последњи пут нахранила, те према томе да ли дете због глади плаче или због другог разлога. Јер дете може да плаче из више разлога. Може бити да га повој сувише стеже и спречава га у кретању; или га нешто боду и жуљи,

или су му пелене мокре. Уместо да га мати расповије и види шта дете узнемирава—она му даје сису. Неразумно дете прими сису, иако није од глади викало, забави се за час сисом, па после кратког времена опет заплаче због истог разлога као и пре. Мати не отклонивши први узрок опет му да сису, и тај штетни начин ућуткивања понавља сваки час, кадгод се дете заплаче. По себи се разуме, да сувишна храна шкоди нежном и осетљивом желуцу и цревима детињим. И његовом желуцу треба времена да свари храну, а то време траје три сата; желуцу кад се испразни треба мало и одмора, ако хоћемо да буде здрав. Према томе оброци не смеју чешћи него свака три и по до четири сата по један оброк, тако да дете на један дан добије свега пет obroка. Када се тако тачно одржавају размаци између два obroка, дете се неће никад прејести. Особито је опасно дете неуредно хранити крављим млеком.

Кад се одојче храном претовари добије „грижу“, чупање и много плаче. Што више плаче тим му мати више даје сису или цуцлу да ућути. Детету од тога бива све горе, почне повраћати и проливати, и, ако се детету још за времена не помогне, оно и умре од поквареног желуца и црева. Ако дете не умре одмах, оно постане „злохрано“. Храну често повраћа, због дуготрајних пролива изгуби се и свене, добије мекане кости и закржљави.

Наш сељак зна врло добро, да је младо теле много боље, када га не пусти да краву сиса цео дан, без реда, него у одређено време неколито пута на дан. Па зар код детета да држимо мањи ред него код тела? Не треба се позивати на случајеве, где је дете сваки час сисало, па је ипак остало здраво. Погрешке се освете а пре а после; зато, што по гдекоји пут не дође одмах казна, не значи да можемо слободно грешити.

Др. Ђ. Јовановић

Свилене се мараме перу овако: Ољушти неколико кромпира, и онда их истари на треници. Ову смесу процеди кроз чисту крпу и тој води додај још обичне воде. У тој течности опери мараму без сапуна. Мараме не губи боју, него добија још поред тога и сјај и извесну чврстину.

Домаћи лекови

Титрица — камилтеј, или како се у народу зове: трава за буве, царев цвет и жабља трава. Цвета од маја до септембра. Има пријатан мирис, и употребљава се само цвет. Цвет се добро просуши, стави у кесу, коју треба држати стално на чистом ваздуху. Сув цвет се доцније овако употребљава: кад вода добро проври, спусти се у воду, једна мања кашика овога цвета, потом се остави да проври још 2—3 пута. Камилтеј или титрица, најомиљенији је домаћи лек и најразноврсније се употребљава. Камилтеј ублажава бол од грчева у стомаку, изазива знојење код назеба и загрева цео организам. Као каша ставља се на чиреве и отоке. Спречава запаљење на кожи и у мишићима. Овај теј користан је нарочито за малу децу, кад имају болове у стомаку или у цревима. Чим мати види да се дете грчи најбоље је да му одмах скува камилтеј. Теј се процеди кроз густу педиљку или чисту крпу. Овим тејом се испирају и очи кад новорођенчади, ако се појави крмељ или се зацрвене очни капци, а добар је и за лишајеве, ранице и пљускавице. Употребљава се и за испирање уста у случају зубобоље. Ако је образ отечен, добро је ставити у кесу суву титрицу, ту кесу спустити у врелу воду и пошто се добро загреје и мало оцеди, стави се на отечено место на образу. Под том облогом бол умине брзо, а затим спласне и оток.

Испуцану или перутавау кожу на лицу и рукама треба пред спавање намазати са титрицом која је скувана у млеку. Кожа брзо омекша и не пуца више, нити се перута.

НАША КУХИЊА

Пекмез од трешања

Опери и очисти од коштица трешње, добро их изгњечи чистим рукама. Ако имаш машину за млевење меса, ти можеш трешње самлети. На 3 килограма трешања које су слатке, метни 1 килограм шећера и лагано кувај, додај на врх ножа

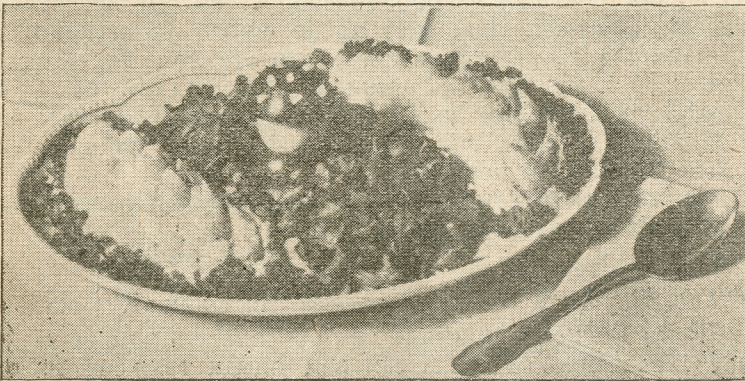
салицила (то се купује у апотеци) да би се пекмез дуже одржао. Кад се шећер и трешње добро укувају ти онда изручи у ћуп или теглу, чврсто повежи и остави у хладовину на суво место. Исто се тако кува и пекмез од вишања, само се метне мало више шећера, јер су вишње киселе. Дobar је пекмез кад се вишње и трешње помешају и заједно кувају. Тако се добија „мармелада“.

Укувано воће за зиму — компот

Овај компот не кува се у пари. Узми 5 килограма воћа које желиш да оставиш за зиму, опери лепо, и осуши. Скувај 1.50 л. воде са 1.50 шећера, кад се шећер добро прокува, спусти воће и остави да се кува колико очиташ два оченаша, или 5 минута. Пре него што почнеш радити са воћем, загреј ћуп на крају штедњака. Кад извадиш воће из куваног шећера, ти га слажи у загрејан ћуп, а у шећер спусти малу кашичицу салицина нека се опет прокува и прели оно сложено воће у ћупу са овим шећером и одмах добро повежи са хартијом која се зове (дунст-папир). Ова хартија купује се у бакалници и није скупа. Кад си повезала стави ћуп у корпу са вуном, тако да је вуна свуда око ћупа. Покри корпу са неким топлим ћебетом или вуненом марамом и остави до сутрадан, када је компот сасвим куван.

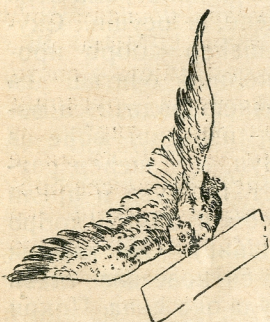
Мешана салата

Настају топли дани, онда се много једе салата а нажима на селу често пута буде а најомиљеније јело, ова врло добра салата прави се овако: скувај пола килограма зрелог

пасуља, оцеди воду, направи танку запршку са ситно испрженим луком изручи у ону воду од пасуља и додај ваљушке, и сад имаш добру чорбу. Пасуљ који си оцедила метни у у једну већу чинију или чанак, метни га са стране чиније као што на слици видиш, обари један килограм бораније

(зелен пасуљ) у сланој води, средину чиније попуни боранијом околу поређај на колутове исечен црвени патлиџан, поспи свуд редом мало сирћета и зејтина, у место пасуља можеш да метнеш обарен кромпир сечен на коцке, или сладак купус исечен на резанце. Обарена цвекла може да ти замени патлиџан. Овако лепо сложену салату можеш изнети пред најмилијег госта, не само да што лепо изгледа, него је и врло хранљива.

НАША ПИСМА

19-VI-1933 год. Липница-Гружа

Мила моја Госпођице

Од како сте отишли од мене, све се решавам да вам пишем, али сад је посао код нас велики у пољу, башту сам дивно уредила, кад сам мало слободнија онда везем диван чаршав са шаром што сам из нашег листа „Сељанке“ преварила. Пре неки дан добила сам писмо од наше миле Евице да се удала, јако сам се обрадовала, ја сам јој честитала и пожелела јој срећу. Наш лист ме је много развеселио кад сам прочитала да сте задовољни како сте код нас затекли, а тако исто и код других ученица, бринула сам се, а сад сам несретна а мислим да су и моје другарице сретне, што смо задовољиле нашу госпођицу и мајку, која нас је научила све што је добро и потребно.

Примите много поздрава од свију мојих укућана, љуби вам руку. ваша захвална ћерка

Горица

Гђи. Видосави Б. Будисављевић учитељици-Кузмин

Драга Госпођо, примила сам претплату и прилог за „Сељанку“ хвала вам. Послала сам вам одмах тражене бројеве, надам се да сте их примили. Многи ми се жале, да не примају тачно лист и мустре, надам се да ћете сад добити све прегледе за вез што сте тражили. Бићу вам врло захвална ако ми нађете још коју претплатницу. Срдачно вас поздравља

Даринка Лацковићева

Гђи. Лейосави Јевђић-Појовић учит. Памбуковица

Изненадила сам се да ви нисте примвли од фебруара ни један број „Сељанке“. Ја сам вам редовно слала, и сад сам вам послала све бројеве. Молим вас јавите ми једном картом да ли сте их примили. Како сте драга моја Секо? Била ми је скоро председница Кола сестара и наша драга Леја, и одмах сам питала за вас, и она ми рече да сте врло сретни, што ме јако радује. Срдачно Вас поздравља

Даринка Лацковићева

Горњи Жаиар 18-VI 1933

Драга моја госпођице, прво вам могу јавити да сам Богу хвала здрава шо и вама од срца мога желим. Мила моја госпођице баш пре неки дан долазила ми је Цвијета у госте, па сам се много веселила, као да сам све моје другарице виђела, и она ми рече да је примила наш мили лист „Сељанку“, али ја нијесам примила за Март и Мај, па ми је много жао, а да знате како га ја жељно исчекујем, све бројим дане кад ће први доћи, да ја мој драги лист добијем, јер знадем да ћу увијек нешто ново читати, што ће ми корисно бити. А да знадеш госпођице како ме веселе писма мојих другарица, као да се са њима разговарам, молим вас драга моја да се побринете да ја добијем те бројеве, јер ја се само у вас уздам. Драга моја госпођице да ли сте примили пешкир и писмо што сам вам скоро послала, ја сам вам већ неколико писама писала, али ми нисте одговорили. Примите много поздрава од мојих родитеља и љуби вам руку ваша благодарна

Даринка Стојковић

Драга моја Даринка, примила сам сва твоја писма, и свако ме је обрадовало. Видим да нас ниси заборавила, примила сам и твој диван пешкир, хвала ти много. Пешкир је сад у гостинској соби, и сваком се похвалимо да га је наша вредна Даринка ткала. Чипка је врло лепа, баш зато што је све ручни рад. Немој ми замерити што не пишем, ти знаш да је сад велики посао. Све твоје срдачно поздрављам а тебе грли

Д. Л.

Новаки крај Карловца-Хрватска 22-VI 933

Многоцијењена и мила госпођице. Примила сам нашу милу „Сељанку“ колико се веселим листу, још више сам се растужила као смм отворила прву страну и угледала слику пок. гђе. Јовановић и прочитавши чланак тако сам се расплакала и растужила, јер је она била јако добра. На 15 о. м. идем у цркву да се и ја за њу молим Богу.

Драга гђице лист ми се наш јако свиђа, само жалим што се у нас слабо чита ћирилица. Драга су ми сва ова писма у листу, ах никада нећу нашу слатку школу и моје драге наставнице заборавити, никада ни до гроба. Такву Мајку, као што сте нам ви били ко неби љубио и поштовао,

како видим из листа нашег, како су сретне те сестре које су ближе вас, и које сте посјетили, а оне су још сретније које су биле на мору. Дали ћу и ја бити сретна да се састанемо и да свама поразговарам. Боже како ми је лепо било у Каменици, никад више онако и онаке другарице из целе Југославије. Да нисам тако далеко и да и да није ове кризе већ би ја посјетила Каменицу и моје нове сестрице. Але једина ми је то жеља и нада да ћу у животу још прије него умрем видјети све вас и школу. Пишите ми молим вас о школи, то ме пуно занима. Мила моја немојте ме шпотати што сам тако пуно писала. Моји већ сви спавају, и ја идем, лаку ноћ, остајем са много срдачних поздрава и рукољуба у духу вас љубећи ваша
Славица Крајачић

Молим вас ставите ово у лист: Свима ученицама са првог течаја.

Слатке и миле сестрице, већ је прошло доста времена да вам се нисам јавила, као ни ви мени, али ево ми смо сретне, сад имамо наш лист кроз који се можемо разговарати. Немојте бар сада да се олењите, свака бар пар речи нека напише за лист. Поврх све те наше шутње, ја нисам заборавила ни једну и увјек ћу се сјећати. А сад вас све љуби ваша сека

Славица Крајачић

сврш. уч. дом. школе Краљевог Фонда
из 1929 год.

Славјанка Појовић — Гар-Дебар. Шта је стобом Славјанче моје?

Видана Наневић - Злетово. И ти ми одавно ништа не пишеш, да ниси и ти украдена, како каже наша Иванка са првог течаја.

Аници Бушић-Верковић Жупања-Славонија.

Примила сам твоју карту, одмах сам ти послала тражене бројеве. Јави ми да ли си их примила.

Срдачно те поздравља *Д. Л.*

Смиљи Пушник - Мартонош,

Драга моја Смиљо, сви се радујемо што ће нам доћи са твојом стрином. Ипак ћеш видети многе промене у нашој школи. Сви те срдачно поздрављамо и грлимо

Твоја *Д. Л.*

Комненији Васиљевић село Авђелци—Струмица:

Ти се сигурно љутиш што ти не пишем, драга моја Комненија. Ја се сада дописујем само преко листа. Мило ми је увек да чујем како си ти и сви твоји драги у кући. Пиши, не мој чекати увек на мој одговор. — поздрав свима.

Д. Л.

Пађене дне 22-VI-1933 г.

Многoйoшћoвaнa и дpaгa мoјa Мaјкo

Нисам дуго писала због моје Славе, имала сам много посла, много смо гостију имали, био нам је Г. Др. Тоде Новаковић и г. начелник општине Книнске и све сам лијепо спремила. Молим вас Госпођице прочитајте ово писмо што пишем мојим сестрицама ученицама.

Драге и миле моје сестрице, ево добих мало времена да вам се јавим са пар ријечи, драге сестре учите, пазите и слушајте наставнице што вам много посла дају и будућност збрињавају, еј да сам Вила па да имам крила што би брзо к вама долетила, с вама брзо ја бих у ред стала, Гце наше лепо би слушала. Е па сади милом богу хвала гца Лацковић је мени обећала, да ће примит мене младу у Новоме Саду, као у посјет да научим што учила нисам, и потсјетим што учила јесам. Зато много гци хвала што је мени младој обећала.

Више ништа вам писати нећу, већ вам желим ја најлепшу срећу, здраво срећне и одличне биле, родитељма кући дошодиле, пут веселја нек вам чело роси, хладан ветар нек вам поздрав носи. — Све вас грли и воли

Наранча Илић

Скопље 20/VI-933

Драга Госпoђице Лацковић

Изненадила ме је ова појава у Скопској учитељској школи, да ове младе свршене учитељице које су преморене радом од 5 година у школи, у место да једва чекају одмор да иду својим кућама, оне се са највећом вољом жртвују да своје знање практичним радом допуне и да као вредне учитељице целог лета и јесени раде у домаћ. школи Краљева фонда у Каменици. Данас, када је наша омладина већином апсорбована уживањима разним, ово вреди истаћи и похвалити. Оне су све очаране по причању њихових предходници и једва чекају 5/VII да крену за раван срем — Каменицу. Потпуно спремне за рад у народу, верујем да ће оне бити прави Апостоли и да ће сејати своје знање где год стигну. Штета је само да из Скопља узимате само три, ја вас молим бар идуће године узмете већи број, камо среће да све наше свршене учитељице прођу кроз домаћ. течај, то би село осетило, јер свака сељанка замишља да учитељица све зна и са највећим поверењем иде учитељици за савет и упуство.

Загорка С. Стојановић

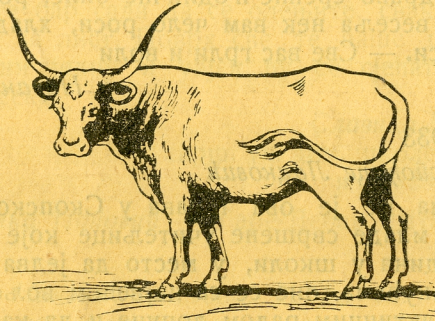
Предс. Секције фидака у Скопљу

НАРОДНА ШАРА

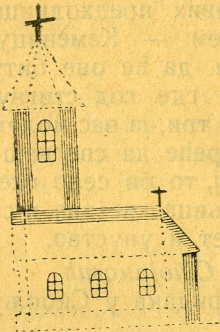
Ова се шара ради овако:

Лева страна ради се овим бојама: њочни са зеленом бојом испод ње црвеном а испод црвене жућом као злато па ојет црвено па зелено и онда жућо, шако редом колико желиш дужину шаре. Са десне стране исто шако, средина се ради црно у средини коцке радици црвено а све се овичи са црним.

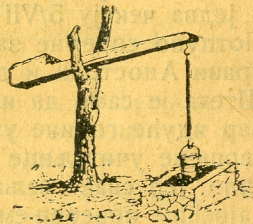
БУКВАР

б б

црква

т т

Саме ти слике показују почетно слово.